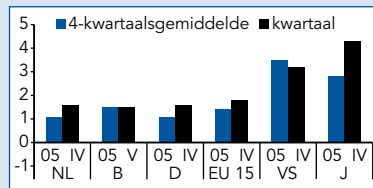

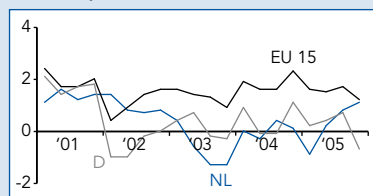
Consumenten en producenten blijven optimistisch

De stemming onder consumenten en producenten wordt met de maand iets beter. De consumenten werden in april aanzienlijk positiever over het economisch klimaat in de komende als in de afgelopen twaalf maanden. De koopbereidheid bleef echter vrijwel stabiel. De ondernemers in de industrie waren positiever over hun orderpositie en verwachtten geen verdere daling van de werkgelegenheid. De ondernemers in de zakelijke dienstverlening verwachtten ook voor het tweede kwartaal meer orders en een hogere omzet.

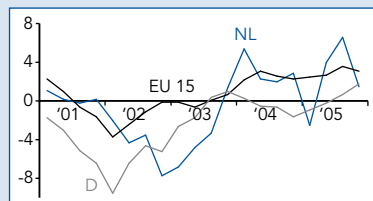
Bruto binnenlands product
volume, procentuele mutatie
t.o.v. een jaar eerder

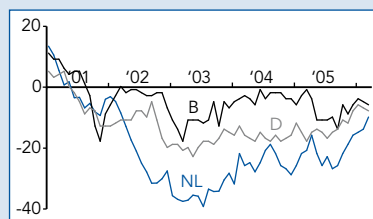
Consumptie gezinnen
volume, procentuele mutatie
t.o.v. een jaar eerder

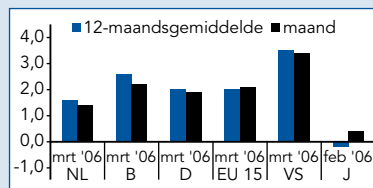
Bruto investeringen in vaste activa
volume, procentuele mutatie
t.o.v. een jaar eerder

Consumentenvertrouwen
saldo van positieve en negatieve
antwoorden, % van totaal

Consumentenprijsindex
procentuele mutatie t.o.v. een jaar eerder

Aanhoudende groei uitvoer

Het uitvoervolume is één van de vijftien indicatoren uit de Conjunctuurklok van het CBS. Mede aan de hand van de Conjunctuurklok bepaalt het CBS de stand en het verloop van de Nederlandse conjunctuur. De klok bestaat uit vier kwadranten die elk een bepaalde fase van de conjunctuurgolf aangeven. De indicator uitvoer zit al sinds september 2004 in het groene kwadrant, dat wil zeggen boven zijn langjarige trend en toenemend ten opzichte van de voorgaande periode. Het uitvoervolume was een van de eerste indicatoren in de klok die voortekenen gaf van het huidige economisch herstel.

Figuur 1. Werkdagcorrectie en trendcyclus uitvoervolume goederen

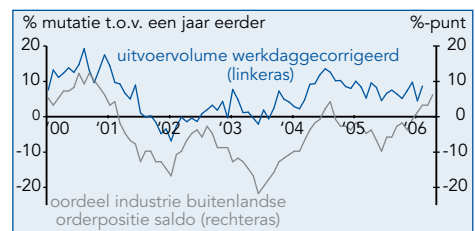

Bron: CBS

Trendcyclus uitvoer duidt op oplopende groei

Om de ontwikkelingen van de afzonderlijke indicatoren zichtbaar te maken wordt in de Conjunctuurklok gebruik gemaakt van hun zogenoemde trendcyclus. Een trendcyclus geeft een beter beeld van de middellange termijn ontwikkeling dan een ongecorrigeerde reeks. De oorspronkelijke reeks is grillig vanwege werkdagpatronen, seizoeninvloeden en toevallige schommelingen. In de trendcyclus zijn deze effecten verwijderd, waardoor een meer gelijkmatig beeld ontstaat. Uit de trendcyclus blijkt dat de volumegroei van de uitvoer begin 2006 weer iets oploopt nadat deze in de eerste helft van 2005 juist afgevlakt was. Voor de korte termijn ontwikkeling is de werkdaggecorrigeerde reeks het meest relevant. In deze reeks is gecorrigeerd voor feestdagen, schrikeldagen en voor het verschil tussen week- en weekenddagen.

Figuur 2. Oordeel ondernemers orderpositie buitenland en uitvoervolume goederen

Bron: CBS

Orderpositie wijst op verdergaande groei goederenuitvoer

De Conjunctuurtest industrie van het CBS is een maandenquête met kwalitatieve vragen onder een panel industriële ondernemers. Een groot voordeel van de Conjunctuurtest resultaten is de snelle beschikbaarheid. De gegevens zijn al aan het einde van de verslagmaand beschikbaar. Cijfers over het uitvoervolume worden pas anderhalve maand na afloop van een verslagmaand gepubliceerd. De indicator "oordeel buitenlandse orderpositie" uit de Conjunctuurtest laat een vrij goede samenloop zien met de goederenuitvoer. Ongeveer 45 procent van de goederenuitvoer bestaat uit door de Nederlandse industrie gefabriceerde producten. Volgens de Conjunctuurtest van april 2006 bleven de ondernemers tevreden over hun buitenlandse orderpositie. Dit kan erop duiden dat de groei van het uitvoervolume onverminderd aanhoudt.

Michiel Jansen

Deze pagina is samengesteld door de divisie Macro-economische statistieken en publicaties van het CBS. Meer conjunctuurinformatie via www.cbs.nl/conjunctuurbericht.